POLSKA FEDERACJA RUCHÓW OBRONY ŻYCIA

ul. Wrocławska 37A, lok. 202, 30-011 Kraków
sekretariat@federacjazycia.pl, www.federacjazycia.pl

W 2012 roku Federacja za swoją działalność została nagrodzona Europejską Nagrodą Obywatelską Parlamentu Europejskiego. Polska Federacja Ruchów Obrony Życia działa od 1992 r.; zrzesza kilkadziesiąt organizacji prorodzinnych oraz chroniących życie.

L.dz. 343/2026

Kraków, 25 listopada 2026 r.

Pan Michał Sztybel
Wojewoda Kujawsko-Pomorski
ul. Jagiellońska 3
85-950 Bydgoszcz

Skarga i wniosek w sprawie zaleceń konsultanta wojewódzkiego

Szanowny Panie Wojewodo,

w imieniu Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia składam, na podstawie art. 227 oraz art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego, skargę i wniosek dotyczące sposobu wykonywania zadań przez prof. Macieja W. Sochę jako konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie położnictwa i ginekologii oraz perinatologii, powołanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

W stanowisku z 23 listopada 2026 r., skierowanym do szpitali, prof. Socha w rozdziale XIII pkt 7 lit. b zalecił w określonych przypadkach wykonanie indukcji asystolii. Zalecenie obejmuje także przypadki, w których dziecko osiągnęło zdolność do życia poza organizmem matki. Sam autor w rozdziale IX określa przypadki, w których cel zdrowotny można osiągnąć przez wcześniejszy poród z żywym urodzeniem, jako „obszar największego ryzyka prawnego". Algorytm (krok 3) przewiduje ocenę, czy żywe urodzenie pozwoli osiągnąć cel terapeutyczny. Mimo to brak udokumentowania tej oceny w liście kontrolnej (załącznik nr 2, poz. 6) nie wstrzymuje przejścia do kolejnych czynności. Objaśnienia przewidują uzupełnienie braku i odnotowanie jego przyczyny.

Konsultantka krajowa w dziedzinie położnictwa i ginekologii prof. Ewa Wender-Ożegowska wskazała na istotne wątpliwości prawne dotyczące tej procedury, podkreśliła, że konsultanci nie mają kompetencji do rozstrzygania sporów prawnych, i wystąpiła do Ministerstwa Zdrowia o stanowisko. Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2025 r. poz. 254) konsultant wydaje opinie o stosowanym postępowaniu leczniczym pod kątem zgodności z aktualnym stanem wiedzy. Przepis ten nie upoważnia go do przesądzania, czy określone postępowanie jest dopuszczalne w świetle prawa, ani do kierowania do szpitali standardu opartego na spornej wykładni. Federacja sprzeciwia się użyciu autorytetu funkcji konsultanta do wdrażania w szpitalach zalecenia o nieodwracalnym skutku.

Matka musi otrzymać bez zwłoki leczenie konieczne do ratowania jej życia. Indukcja asystolii polega na celowym zatrzymaniu serca dziecka przed porodem i ma doprowadzić do jego śmierci. Gdy dziecko jest zdolne do życia poza organizmem matki, poród z żywym urodzeniem pozwala objąć opieką zarówno kobietę, jak i dziecko. Kobiecie w kryzysie psychicznym należy zapewnić niezwłoczną pomoc psychiatryczną i psychologiczną.

Wnoszę o podjęcie następujących działań:

1. Ustalenie, którym placówkom przekazano stanowisko, czy wprowadziły je do procedur wewnętrznych i w jakim zakresie.
2. Pilne wystąpienie do konsultanta o wycofanie zaleceń dotyczących indukcji asystolii, w szczególności jej stosowania po osiągnięciu przez dziecko zdolności do życia poza organizmem matki, oraz o powiadomienie o tym wszystkich odbiorców stanowiska.
3. Ocenę, czy opisane działania mieszczą się w zakresie zadań konsultanta określonym w art. 10 ustawy o konsultantach w ochronie zdrowia, oraz czy zachodzą podstawy do odwołania go przed upływem kadencji na podstawie art. 7 ust. 2 tej ustawy.
4. Zwrócenie się do placówek, które otrzymały zalecenia, o zapewnienie pacjentkom niezwłocznego leczenia koniecznego do ratowania życia oraz dostępu do pomocy psychiatrycznej i psychologicznej.

Proszę o pisemne zawiadomienie Federacji o sposobie załatwienia skargi i wniosku.

Z wyrazami szacunku
W imieniu Polskiej Federacji Ruchów Obrony Życia

Jakub Bałtroszewicz

Jakub Bałtroszewicz
Prezes Zarządu

Załączniki

1. Nota źródłowa do stanowiska prof. Macieja W. Sochy z 23 listopada 2026 r.
2. Omówienie oświadczenia prof. Ewy Wender-Ożegowskiej z 24 listopada 2026 r.